

PADOMJU DAUGAVA

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS CENTRALĀS KOMITEJAS
UN LPSR MINISTRU PADOMES LAIKRAKSTS JĒKABPILS TERITORIĀLĀS
KOLHOZU UN PADOMJU SAIMNIECĪBU RAZOSANAS PARVALDES ZONA

70 (2765)
22. gads

Ceturtdien,
1962. gada 25. oktobrī

Maksā
2 kap.

Brālīgs sveiciens varonīgajai Kubas tautai, kas sākusi celt sociālismu un pašaizliedzīgi aizstāv savas dzimtenes brīvību un neatkarību pret amerikānu imperiālistu agresīvajiem tīkojumiem!

Lai attīstās un nostiprinās padomju un kubiešu tautu draudzība un sadarbība!

(No PSKP CK Aicinājumiem Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 45. gadadienā)

Padomju valdības PAZIŅOJUMS

22. oktobra vakarā ASV prezidents Kenedijs paziņoja, ka viņš devis ASV jūras kara flotei pavēli apeturēt visus kuģus, kas brauc uz Kubu, pārmeklēt tos un nelaist cauri kuģus ar ieročiem, kam, pēc amerikānu varas orgānu ieskata, ir uzbrukuma ieroču raksturs. Doto arī pavēle nepārtraukt un rūpīgi novērot Kubu. Tādējādi ASV valdība faktiski nodibina Kubas Republikas jūras bloķadi. Tai pašā laikā amerikānu bāzē Guantanamo, kas atrodas Kubas teritorijā, sāka izcīt jaunus amerikānu karaspēku kontingentus, bet ASV bruņotajiem spēkiem uzdzīvoti būt kaujas gatavībā.

Sos agresīvos pasākumus, kam nav precedenta, prezidents mēģina attaisnot ar spriedelējumiem, ka Kubā radot draudus Savienoto Valstu nacionālajai drošībai.

Padomju valdība vairākkārt vērsusi visu zemju valdību un pasaules sabiedriskās domas uzmanību uz to, cik lielas briesmas mieram rada politika, ko ASV piekopj pret Kubas Republiku. ASV prezidenta paziņojums liecina, ka amerikānu imperiālistiskās aprindas nekautrējas nekādu līdzekļu savos mēģinājumos noņāgt suverēnu valsti, Apvienoto Nāciju Organizācijas locekli. Lai to izdarītu, tās ir gatavas ieraut pasauli kara katastrofas bezdibenī. Visu zemju tau-tām skaidri jāapzinās, ka, uzsākdamas šādu avantūru, Amerikas Savienotās Valstis sper soli kodoltermiska pasaules kara izraisīšanas virzienā. Nekaunīgi mīdi-damas kājām valstu starptautiskās rīcības normas un Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principus, ASV uzurpējušas — un to arī atklāti deklarējušas — tiesības uzbrukt citu valstu kuģiem atklātā jūrā, tas ir, nodarboties ar piratēriju.

ASV imperiālistiskās aprindas mēģina diktēt Kubai, kāda politika tai jāpiekopj, kāda kārtība tai jānodibina savās mājās, kādus ieročus tā drīkst turēt savai aizsardzībai. Bet kas Savienotajām Valstīm devi tie-sības uzņemties citu zemju un tautu likteņu lēmējas lomu? Kāpēc kubiešiem savas valsts iekšējās lietas jālejā nevis pēc pašu ieskatiem, bet gan tā, kā gribētos Savienotajām Valstīm? Kuba pieder kubiešu tau-tai, un tikai pati tauta var būt sava likteņa lēmēja.

Saskaņā ar ANO Statūtiem visām zemēm, lielām un mazām, ir tiesības veidot savu dzīvi pēc sava prāta, veikt tādus pasākumus savas drošības garantēšanai, kādus tās atzīst par nepieciešamiem, dot pretsparu agresīvajiem spēkiem, kas mēģina laupīt tām brīvību un neatkarību. Nerēķināties ar to nozīmē iedragāt pašus ANO pastāvēšanas pamatus, ieviest starptautiskajā praksē džungļu likumus, izraisīt bezgalīgus konfliktus un karus.

Šajā satraucošajā brīdī padomju valdība uzskata par savu pienākumu griezties ar nopietnu brīdinājumu pie ASV valdības, brīdināt to, ka, realizēdama prezidenta Kenedija pasludinātos pasākumus, tā uzņemas smagu atbildību par pasaules likteni, neprātīgi rotājās ar ugumi.

ASV vadītājiem beidzot ir jāsaprot, ka tagad ir pavisam citi laiki. Tikai neprāši tagad var pālauties uz politiku no spēka pozīcijas un gaidīt, ka šī politika tām nesīs kaut kādus panākumus, dos iespēju uzspiest citām valstīm savu kārtību. Ja ASV agrāk vareja se-

vi uzskatīt par militāri visstiprāko lielvalsti, tad tagad šādam uzskatam nav nekāda pamata. Pasaulē ir otrs, ne mazāk varens spēks, kas cīnās par to, lai tautas veidotu savu dzīvi tā, kā viņas pašas to grib. Tagad vairāk nekā jebkad agrāk valstsviriem jāparāda aukstasinība un veselais saprāts un nav jāpieļauj ieroču ža-dzināšana.

Padomju valdība vēlreiz apstiprina, ka visi ieroči, kas ir Padomju Savienībai, kalpo un kalpos aizsardzībai pret agresoriem. Pašreizējos starptautiskajos apstākjos varenu ieroču, tai skaitā raķešu un kodolieroču, atrašanās Padomju Savienības rīcībā, pēc visu pasaules tautu atzinuma, ir izšķirošais līdzeklis, kas attur imperiālisma agresīvos spēkus no iznīcinoša pasaules kara izraisīšanas. Šo misiju Padomju Savienība arī turpmāk pildīs jo nelokāmi un konsekventi.

ASV prezidents savā runā paziņoja: ja kaut viena kodolbumba nokritišot ASV teritorijā, tad Savienotās Valstis došot prettriecienu. Šāds paziņojums ir liekulīgs, jo Padomju Savienība jau daudzkārt paziņoju-si, ka neviena padomju kodolbumba nenokritis ne Savienotajās Valstīs, ne kādā citā zemē, ja netiks izdarīta agresija. Kodolieroči, ko radījusi padomju valsta, atrodas tautas rokās un nekad netiks izmantoti agre-sijas nolūkos.

Taču, ja agresori izraisīs karu, Padomju Savienība dos visspēcīgāko prettriecienu.

Padomju Savienība vienmēr ir bijusi uzticīga ANO Statūtu principiem, konsekventi piekopusi un piekopj politiku, kas ir par miera saglabāšanu un nostiprināšanu. Visai pasaulei zināms, cik milzīgas pūles veltī Padomju Savienība, lai novērstu starptautisko saspī-lējumu, likvidētu valstu konfliktu un strīdu perēķlus, realizētu dažādas sabiedriskās iekārtas valstu mierīgas līdzāspastāvēšanas principus. Tieši Padomju Savienība izvirzījusi un pamatojusi vispārējas un pilnīgas atbrūnošanās programmu, kuras realizēšana pašķirtu reālas iespējas radīt pasaulli bez kariem, bez ieročiem. Sie priekšlikumi rod arvien lielāku atbalstu pasaulei, iekarojuši cilvēku prātus, kļuvuši par mūsu laika prā-sību. Ja atbrūnošanās līdz šim nav izkustējusies no vietas, tad tur ir vainīgas Amerikas Savienotās Valstis un to sabiedrotie NATO blokā. Tās baidās at-brūnoties, negrib šķirties no lielās rungas, ar kuras palīdzību tās mēģina diktēt savu gribu citām zemēm.

ASV valdība apsūdz Kubu, ka tā radot draudus Savienoto Valstu drošībai. Bet kas gan noticēs, ka Kuba var radīt draudus Savienotajām Valstīm? Ja runā par abu zemju apmēriem un resursiem, par to bruņojumu, tad nevienam saprātīgam valstsviram pat prātā nenāks, ka Kuba varētu apdraudēt Amerikas Savienotās Valstis vai kādu citu zemi. Teikt, ka mazā Kuba var apdraudēt Amerikas Savienoto Valstu drošību, ir vismaz liekulīgi.

Kubieši grib garantēt savas mājas drošību, ga-rantēt savu neatkarību pret draudiem, kuru avots ir Amerikas Savienotās Valstis. Kubas valdība apelē pie saprāta un sirdsapziņas, aicina ASV atteikties no sa-viem jaunajiem nodomiem pret Kubas neatkarību, no-dibināt normālas attiecības ar Kubas valsti. Vai gan neskan pārliecinoši tas, ka Kubas valdība oficiāli ap-

liecinājusi savus centienus visus strīdīgos jautājumus noregulēt sarunās ar ASV valdību.

Pavisam nesen, runādams ANO Generālās Asamblejas sesijā, Kubas Republikas prezidents O. Dortkoss no jauna paziņoja, ka Kuba «vienmēr izteikusi gatavību vest sarunas pa parastajiem diplomātiskajiem kanāliem vai jebkurā citā veidā, lai apsprestu domstarpības, kas pastāv starp Savienotajām Valstīm un Kubu». Tagad ASV prezidents saka, ka ar šiem Kubas valdības paziņojumiem nepietiekot. Taču tādā kārtā var attaisnot jebkuru agresīvu akciju, jebkuru avarītūru.

Kas attiecas uz Padomju Savienības palīdzību Ku-bai, tad šīs palīdzības vienīgais mērķis ir sekਮēt Kubas aizsardzības spējas. Kā šā gada 3. septembrī tika norādīts Padomju Savienības un Kubas kopējā komuniķē par Kubas delegācijas — E. Gevaras un E. Arago-nesa — uzturēšanos Padomju Savienībā, padomju valdība ir nākusi pretim Kubas valdības līgumam. sniegt Kubai palīdzību bruņojuma veidā. Komunīke teikts, ka šīs bruņojums un kara tehnika paredzēti vie-nīgi aizsardzības mērķiem. Abu zemju valdības stin-gri paliek šais pozīcijā arī tagad.

Padomju palīdzība Kubas aizsardzības nostipri-nāšanā nepieciešama tāpēc, ka Kubas Republika jau kopš pirmajām savas pastāvēšanas dienām ir nemītīgi pakļauta Savienoto Valstu draudiem un provokācijām. ASV nekautrējas nekādu līdzekļu, pat organizē bru-ņotu intervenci Kubā, kā tas bija 1961. gada aprīlī, lai tikai atņemtu kubiešu tautai tās izcīnīto brīvību un ne-atkarību, atkal pakļautu to amerikānu monopolu kundzībai, padarītu Kubu par ASV marioneti.

ASV prasa, lai no Kubas teritorijas tiktu aizvākta kara tehnika, kas nepieciešama tās pašaizsardzībai, be-šādai prasībai, protams, nevar piekrīt neviena valsts, kam ir dārga sava neatkarība.

Padomju Savienība izsakās par to, lai viss ārzemju karaspēks tiktu izvests no svešām teritorijām un at-saukti savās nacionālajās robežās. Ja ASV tiešām rūpējas par draudzīgu attiecību nostiprināšanu starp valstīm un cenšas nodrošināt stingru mieru visā pasaulei, kā to teica prezidents Kenedijs savā 22. oktobra ru-nā, tad tām vajadzētu pieņemt Padomju Savienības priekšlikumu un izvest savu karaspēku un kara tehnīku, likvidēt kara bāzes, kas atrodas svešās teritorijās dažādās pasaules daļās.

Taču ASV, kas savus bruņotos spēkus un bru-ņojumu izsvaidījušas pa visu pasauli, stūrgalvīgi atsa-kās pieņemt šo priekšlikumu. ASV tos izmanto, lai iejauktos citu valstu iekšējās lietas un piepildītu savus agresīvos nodomus. Tieši amerikānu imperiālisms u-zņemies pildīt starptautiska žandarma lomu. ASV pār-stāvji pastāvīgi dižojas, ka amerikānu lidmašīnas jeb-kurā laikā varot uzbrukt Padomju Savienībai, nomest amerikānu bumbas uz mierīgām pilsētām un ciemiem un dot smagus triecienus. Nepaieit ne diena, kad ASV valstsviru un militārie darbinieki, kā arī laikraksti ne-draudētu, ka amerikānu zemūdenes, kas ar raķešu «Po-laris» kravu braukā pa daudzām jūrām un okeāniem, var dot atomtrīcieni Padomju Savienībai un citām (Turpinājums 2. lpp.)

Padomju valdības PAZIŅOJUMS

(Turpinājums no 1. lpp.)
mierīlīgajām valstīm. Sakarā ar šiem faktiem sevišķi liekulīgi skan prezidenta Kenedija vārdi, ka ASV valdība savās pretenciozajās prasībās atņem Kubai aizsardzības līdzekļus rīkojoties miera interesēs.

Mierīlīgās valstis nevar neprotestēt sakarā ar ASV prezidenta izsludinātajiem pirātiskajiem aktiem attiecībā uz kuģiem, kas dodas uz Kubas krastiem, nevar neprotestēt pret suverēnu valstu kuģu kontrolešanu atklātā jūrā. Kā zināms, ASV valstsvīri labprāt runā par savu uzticību starptautisko tiesību principiem, plāpā par stingras likumības nepieciešamību pasaulei. Taču faktiski viņi, redzams, uzskata, ka likumi rakstīti nevis Savienotajām Valstīm, bet gan citām zemēm. Tas, ka ASV faktiski bloķē Kubas krastus, ir provokatorisks solis, nedzīdēta starptautisko tiesību pārkāšana, izaicinājums visām mierīlīgajām tautām.

Nevar nerēdzēt arī, lūk, ko: ja šodien ASV mē-

ģina aizliegt citām zemēm tirdzniecību ar Kubu un šo zemēju kuģu izmantošanu preču un kravu pārvadāšanai uz Kubu, tad rīt ASV valdošās aprindas var pieprasīt tādus pašus pasākumus pret jebkuru citu valsti, ja tās politika vai sociāla iekārta nepatīk ASV valdošajām aprindām.

ASV valdība piesavinās tiesības prasīt, lai valstis tai sniegtu pārskatu par savas aizsardzības organizāciju, ziņotu, ko tās ved savos kuģos atklātā jūrā.

Padomju valdība kategoriski noraida šādas pretenzijas. Amerikānu imperiālisma nekaunīgā rīcība var radīt katastrofiskas sekas visai cilvēctei, sekas, ko nevēlas neviena tauta, arī ASV tauta ne.

Ievērojot, cik ļoti nopietns ir ASV valdības radītais stāvoklis ap Kubu, padomju valdība devusi savam pārstāvim Apvienoto Nāciju Organizācijā norādījumu izvirzīt jautājumu par tūlītēju Drošības padomes saņaušanu, lai izskatītu jautājumu: «Par ANO Statū-

tu pārkāpšanu un miera apdraudēšanu no Amerikas Savienoto Valstu puses.»

Padomju Savienība aicina visas valdības un tautas pacelt savu balsi un protestēt pret Amerikas Savienoto Valstu agresīvo rīcību attiecībā uz Kubu un citām valstīm, kategoriski nosodīt šo rīcību un aizšķērot ASV valdībai ceļu uz kodoltermiskā kara izraisīšanu.

Padomju valdība darīs visu, kas ir tās spēkos, lai izjauktu ASV imperiālistisko aprindu agresīvos nodomus, nosargātu un nostiprinātu mieru uz zemes.

Padomju valdība izsaka stingru pārliecību, ka padomju tauta veltīs vēl lielākas pūles savā darbā Padomju Dzimtenes ekonomiskās varenības un aizsardzības spēju nostiprināšanas labā. Padomju valdība veic visus nepieciešamos pasākumus, lai mūsu zeme netiktu pārsteigta nesagatavota un spētu dot pienācīgu atbildi agresoram.

Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Ministru Padomē

Sakarā ar ASV valdības provokatoriskajiem pasākumiem un amerikānu bruņoto spēku agresīvajiem nodomiem 1962.gada 23. oktobrī Kremlī Padomju valdība noksīnās PSRS aizsardzības ministra Padomju Savienības maršala biedra R. MAĻINOVSKA pārskatu par veiktais pārītās kaujas gatavības pasākumiem Bruņotajos Spēkos un deva aizsardzības ministram nepieciešamos norādījumus, tai skaitā līdz īpašam rīkojumam:

1. Atlikt vecāko gada gājumu atvainīšanu no Padomju Armijas stratēģiskā uzdevuma raķešu karaspēkā, mūsu zemes pretgaisa aizsardzības karaspēkā un zemūdens flotē.

2. Atcelt atvainījumus visam personālsastāvam.

3. Celt visu ieroču šķiru karaspēka kaujas gatavību un modribu.

Varšavas līguma zemju Apvienoto bruņoto spēku štābā

Kā zināms, sakarā ar ASV valdības provokatoriskajiem pasākumiem un amerikānu militāristu agresīvajiem nodomiem Varšavas līguma zemju Apvienoto bruņoto spēku virspavēlnieks Padomju Savienības maršals A. GREĀKO 1962. gada 23. oktobrī sasaucis virsniekus — Varšavas līguma valstu armiju pārstāvju un devis norādījumus veikt vairākus pasākumus, lai celtu Apvienoto bruņoto spēku sastāvā ietilpstos karaspēku un flotes kaujas gatavību.

Fidela Kastro pavēle

Havanna, 23. oktobrī (TASS). Kubas laikraksti publicējuši šādu ziņojumu:

«Vakar vakarā premjerministrs, bruņoto spēku virspavēlnieks, deva pavēli par karastāvokļa izsludināšanu, kas tiek doti visiem revolucionārajiem bruņotajiem spēkiem tikai kritiskas situācijas gadījumā. Šis pasākums tika veikts, kad no Savienotajām Valstīm bija saņemti ziņojumi par ziemēlamerikānu bruņoto spēku mobilizēšanu pret mūsu zemi.

Visīsākajā laikā mūsu karaspēka daļas bija kaujas gatavībā. Simtiem tūkstošu cilvēku tika mobilizēti dažās stundās. Vienotās sociālistiskās revolūcijas partijas un visu masu organizāciju biedri gatavojas vīrišķi un drosmīgi izpildīt savu patriotisko pienākumu. Mūsu zeme ir karastāvokļi, tā ir gatava atvairīt jebkuru uzbrukumu. Dzīmtene vai nave! Mēs uzvarēsim!»

Rokas nost no Kubas!

Brāļīgas saites Jēkabpils cukurfabrikas kollektīvu vieno ar tālās Kubas varonīgo tautu. Uzņēmums pārstrādā tālo draugu atsūtīto jēkukuru. Ar milzīgu sašutumu strādnieki, kalpotāji un inženier-tehniskie darbinieki uzņēma vēsti par ASV imperiālistu neģēlīgo agresiju pret Brīvības salu. Vakar pēcpusdienā uzņēmuma laudis pulcējās protesta mitiņā, lai pievienojuši savu balsi sašutuma vilnim, kas

pāršalcis visu pasauli. Partijas RK sekretārs b. Podskočijs iepazīstināja sapulcējušos ar Padomju valdības paziņojumu.

— Velti tiko ASV imperiālisti nožņaught revolucionāro Kubu. Viņas pasaules mieru mīlošie spēki, varenā sociālisma nometne tai sniegs palīdzīgu roku, — teica mehāniskās darbnīcas virpotājs Richards Rautiņš. Mitiņā runāja vēl daudzi citi.

P. PLUSS

Plašāk izvērīsim sociālistisko sacensību par rudens aršanas uzdevuma izpildi!

BIEDRI TRAKTORISTI!

Lauksaimniecības gads tuvojas noslēgumam. Aizvadītajos mēnešos ne mazs bijis jūsu veikums tīrumu apstrādāšanā. Tas ari saprotams, jo, pateicoties Komunistiskās partijas un Padomju valdības lielajai gādībai, lielāko tiesu lauku sastrādāšanas darbus tagad veicam mehāniski, bez cilvēku roku piepūles. Ar pilnām tiesībām lauku cilvēki arī uzskata, ka jūs, biedri traktori, pārējie mehanizatori, kam uzticētas komplīcētās mašīnas, esat mūsu lielās lauku darba armijas priekšpulks, īstenojot Komunistiskās partijas dižos plānus lauksaimniecības turpmākās attīstības jomā.

Mūsu kolhozos un padomju saimniecībās, Lauku tehnikas apvienības rajona nodaļā lielākais vairums traktori ar savu ikdienas stāju, darba prasmi, neatlaidību grūtību pārvarēšanā rāda, ka viņiem ir dārgas zemkopja goda jūtas. Ja gribētu viņus visus nosaukt vārdā, uzskaitē iznāktu pārāk gara. Pati dārgākā īpašība šiem biedriem — augstā apziņa, ar kuras palīdzību var ieņemt jebkuru cietoksni. Nelabvēlīgie laika apstākļi bija īsta spēka un prasmes pārbaude mūsu mehanizatoriem. Daudzi, kā zināms, godam veikuši savus uzdevumus.

Rajona traktori, kvēli atsaucoties Bauskas teritorīlās ražošanas pārvaldes zonas mehanizatoru aicinājumam, uzņēmās jaunas saistības — atbrīvoti nobeigt rāzās novākšanu katrā saimniecībā, pilnīgi izpildīt tik ļoti svarīgo uzdevumu — rudens aršanas plānu. PSKP Centrālā Komiteje un PSRS Ministru Padome savā lēmumā «Par salmu novākšanu no tīrumiem un savlaicīgu rudens aršanu» uzsver, ka «lauksaimniecības darbiniekiem jāapzinās, ka lielākajā daļā Padomju Savienības rajonu bez rudens aršanas nav iespējams iegūt augstas vasarāju rāžas». Rudens aršanas priekšrocības ir ļoti lielas. Pirmkārt, ar tās palīdzību mēs ievērojamai saisinām pavasarī darbu ciklu. Tādā gadījumā var ātrāk apsēt laukus. Bet ātrāk apsēt laukus — nozīmē nodrošināt ikviennes kultūras ražības pieaugumam. Tikai novēlotas sējas dēļ vairākās saimniecībās šogad neienācās vasarāji un zudumā gāja prāvi daudzumi graudu. Rudenī arta zeme pavasarī vairs nav jākar, tā tikai sastrādājama. Tas vien ir ļoti liels ieguvums.

Otrkārt, ziemas sala irdinošai darbībai pakļautie rudeni apartie tīrumi pavasari viegli kultivējami, kultūraugi arī labāk iesakņojas.

Rudens aršana ir viens no iedarbīgākajiem līdzekļiem cīņā pret nezālēm, kas paņem krietnus tiesu rāžas. Rudenī nearto augšņu rugainēs kaitēkļiem radīti labvēlīgi vairošanās apstākļi.

Ir nozīme te uzsvērt, ka, arot rudeni, tieši veiciņām augšnes baktēriju darbību un augu baribas vielu šķīšanu tajā. Bioloģisko procesu rezultātā tur uzkrājas slāpekļskabes sāļi, nitrāti. Kaut gan tie lietus laikā izskalojas, tomēr veģetācijas perioda sākumā rudeni apartā zemē to paliiek daudz vairāk nekā pavasāri artajā augsnē.

Lai sekmētu traktori sociālistiskās sacensības izvēšanu par godu Lielā Oktobra sociālistiskās revolūcijas 45. gadadienai, Jēkabpils kolhozu un padomju saimniecību teritorīlā ražošanas pārvalde laikā no 25. oktobra līdz 15. novembrim izsludina konkursu, kura rezultātā noteiks labākos traktoristus, kas šīnā laikā būs visvairāk uzaruši. Labākos traktoristus premēs. Paredzētas šādas premijas:

DIVAS PIRMĀS PRĒMIJAS — KATRĀ PRĒMIJĀ PA ZELTA ROKAS PULKSTENIM;

DIVAS OTRĀS PRĒMIJAS — DIVI FOTOAPARĀTI «ZORKIJ»;

TRIS TREŠĀS PRĒMIJAS — TRIS ROKAS PULKSTENI «POBEDA»;

TRIS CETURTĀS PRĒMIJAS — TRIS TŪRISTU TIPI RADIOUZTVĒREJI «SIGULDA».

Pirma un otro vietu ieguvēji saņems vimpeli «Labākais rajona traktorists».

Sociālistiskās sacensības rezultātu izskatīšanai un premijām piešķiršanai izraudzīta speciāla komisija ar ražošanas pārvaldes priekšnieku b. E. Unguru priekšgalā.

Aicinām kolhozus noteikt materiāla un morāla rakstura darba ražīguma kāpināšanas stimulēšanas līdzekļus savu saimniecību traktoristiem. Tos ieteicams piešķirt par labāko rezultātu rudens aršanā.

Godalga un premijas izsniegs 17. novembrī rajona mehanizatoru sanāksmē, kas notiks Jēkabpils rajona kultūras namā.

Esam pārliecināti, ka rajona traktori ieķausies šajā sacensībā un par godu Oktobra gadskārtai izcīnīs jaunus panākumus rudens aršanā.

Biedri mehanizatori! Cīnieties par godalgotām vietām!

Jēkabpils kolhozu un padomju saimniecību teritorīlā ražošanas pārvalde

Par jauniešu lepnemu

Kad viņi pienāca klāt, visi aplūkoja un jutās neomulgi. Bija tā, it kā kāds būtu nosplāvējis uz tīri izmazgātas grīdas. Pazuda viss rudenīgi saulainās dienas iespaids.

Mēs stāvējām pie kuģīša pieturas Daugavmalā un runājām par to, ka driz varēsim uz mūsu pilsetas otro krastu aizbraukt autobusā pāri jaunajam tiltam, ka amerikānu agresiju Kubā noteikti neizdosies, ka lieliskais rudens dos iespēju novākt ražu, ko aizkavējusi vasara...

Tad ieradās viņi, un saruna aplūkoja. Dažs no stāvētājiem sāka lūkoties sānis, jo jutās neērti, bet citi skatījās abiem atnācējiem tieši virsū un klausībā smējās: ir nu gan pāris!

Viņš bija drusku iereibis jauns bārdainis, kam katrā ziņā grībējās kļūt ievērojamam. Skaļi un lieligi, visiem dzirdot, viņš savai draudzenei stāstīja par kaut kādiem «čomiem», par pažīšanos ar «ievērojamiem» cilvēkiem, par to, cik viņi notērējuši pagājušo un aizpagājušo reizi restorānā.

Meitene staroja un nezināja, kā vien izrādīt savu maigumu: viņa nolieca kupli «uzkasito» frizūru draugam pie pleca, te ieskatījās acīs...

Viņi jutās ērti un labi, nepievērsa vērību tam, ka apkārt ir citi cilvēki un ka viņi nebūt nav pasaulei paši galvenie. Abi izturējās tā, it kā būtu izkāpuši no kādas mazliet nekautrīgas ārzemju filmas ietvariem, par kuru afišā rakstīts: «Bēriem līdz 16 gadiem aizliegts...»

Vai viņus interesēja jaunais tilts, raža un notikumi Kubā, nevarēja zināt.

Skaidrs bija tikai tas, ka jauneklim patika vaigubārda, kādu nēsā Kubas virieši, bet viņš, diemžēl, nezināja, ka tur to atlaujas valkāt tikai vīri ar icizliem no pelniem — paši drosmīgākie, bijušie cīnītāji, ka tā ir revolūcijas dalībnieka zīme, un apkaunot nevienu to neļauj.

Bet meitene bija aizmirsusi, ka mūsdieni sievetes vērtību nosaka darbs, nevis koķētērijas māksla, ka meitene zaudē pusi no savas skaistuma un visu lepnemu, ja liek par sevi sacīt: «Pūķite, kas gaida, lai to aplido.»

Daudz un bieži ir runāts un rakstīts par meitenes lepnemu, bet ka tā arī vēl par maz, teiks katrs, vērīgi ielūkojies jauniešos.

«Bet kāpēc tiem, ko dzīvē šodien vadāt, Ir lepnuma tik maz un gļēvuma tik daudz.»

«Vēstulē skolotājam» jautā Ojārs Vācietis ne tikai pedagoģiem, bet arī vecākiem, darba kolektīvem, sabiedrībai un pat pašiem jauniešiem. Jā, kāpēc? Parunāsim par to mazliet.

Lūk, māsas K. Viņas nāk no vienkāršas un darbīgas ģimenes. Māte, kas viena pati izaudzinājusi pulciņu bērnu, tagad izskatās gluži sagurusi. Taču kaulu sāpju sarautās rokas vēl tikpat rosīgas kā agrāk: apkopj dzīvokli, strādā dārza, mazgā veļu, gatavo ēdienu.

Meitas šajos darbos nerēdz. Krāšņi uzposušās — spilgtos tērpos un uzkrītošās frizūrās, krietni izkrāsošās, sevišķi izsmalcinātā, līgānā gaitā viņas, cieši raudzīdāmās pretimnācēju sejās, bieži pastāgvājas pa ielām — acīm redzot meklē sev vīrus. Palaudamās īstinktam un piesavinādamās šīs īpašības, viņas pauzēdā visu, ko sauc par meitenes lepnumu. Tas viss izzustu pats no sevis, ja šīs jaunietes sāktu apmeklēt vakarskolu vai neklāties punkta konsultācijas. Nevielenai no viņām taču nav vidējās izglītības. Rosīgs garīgais darbs aizpildītu tukšos vakarus, zināšanas veidotu gaumi un mēra sajūtu.

Protams, gadās, ka arī skolā ne visam spēj izsekot biedru kolektīvu un audzinātāju acis.

Tā kādu vakaru savu vecāku dzīvokļu priekšā pastaigājās šāds «sudrabīknieku» pāris — viņš lē-

nā, cienīgā gaitā, rokas kabatās sābzīs, viņa iekārēsies elkonī — maiga un uzmanīga. Viss jau būtu lielisks, ja tikai viņš un viņa nebūtu 10. klasses skolēni, kad vienam 17 gadu, otram 16.

Kādai vajadzētu būt šādai pusaudžu draudzībai?

Tai vajadzētu pamatoties uz rosigu darbu: debatēm par izlasītām grāmatām, ekskursijām uz muzeju, savstarpēju palīdzību mācībās, kāpīgu sabiedrisko darbu skolā. Jābūt arī pastaigām, tikai šīs vecumā pavisam neder iekārējās el-

Zināms, ka šajos jautājumos galvenā noteicēja ir meitene: viņa ir tā, kas draudzības attiecībā pirmā diktē mēra sajūtu. Pavadijīs savu partneri mājās pēc koncerta vai deju vakara, puisis bieži vien, pie vārtiem atlādījies, netiek prom. Kaut arī negribas šķirties, meitenei būtu jāsaņemas un jājet.

Pavisam nepatikamu iespaidu par daudziem mūsu pilsētas jauniešiem rada ieskaņšanās kultūras namu un klubu deju vakaros.

Sliktu noskaņu rada Krustpils stacijas dzelzceļnieku klubs, kur daudz iedzērušu pušu un negaujīgi, pat piedauzīgi, apģērbusos un safrīzējušos meiteņu, kas ir uzkrītoši skajais un izaicinošas. Tā nav kultūras iestāde, bet vieta, kur sakuplo netikumi un kur sabirst uteikļos kādreiz kaut kur veiktais jaunatnes audzināšanas darbs.

Liekas, ka sen būtu laiks likvidēt vienveidīgos sarīkojumus, par kuriem afišā vēstī tikai viens vārds: «Dejas». Ir vēl daudz tādu jauniešu, kam raksturs gluži kā vasks, nevajag nemaz daudz dubļu, lai no cilvēka iznāktu garīgs kroplis. Tie jāaudzīna nemītīgi un noteikti tur, kur viņi pulcējas, tas ir, klubā. Deju starplaiķā vajadzīgas īsas lekcijas par dejošanas kultūru, izturēšanos sabiedrībā, gaumīgu ģērbšanos un matu sakārtojumu. Kāpēc nesārīkot iu aptauju par tēmatu: «Kur tu mācies?», kāpēc nerīkot saistīšus vakarus par godu jauniešiem — darba pirmsrindniekiem, kāpēc kākatra sarīkojuma obligātu piedevu neorganizēt sienas avīzi, kur katrs vakara dalībnieks ierauga sevi īstājā gaismā — kārtīgie, darbīgie izpelnās atzinību, bet cilvēki bez lepnuma — nosodījumu?

Ne jau veltī mēdz sacīt, ka katrā lietā esot divas puses. Tā ir arī šoreiz. Mūsu jaunā paudze, kas augusi daudz vieglāk nekā visas iepriekšējās, par daudz pieradītā pie tā, ka par atsevišķu cilvēku slinkumu, izlaidību vai gaumes trūkumu vaino citus — skolu, komjaunatnes organizāciju, sabiedrību. Daudzi nejūtas atbildīgi ne par ko, atlaujas visu un saka: «Ko jūs gribat? Es daru, kā man patīk. Brīvība!» Viņi tās apsmej vārdus — lepnumus un cilvēka ciņu. Nevis viņu vieta aiz kauna nolaist acis, bet pārgriezies tieši preti un pajautāt vajadzētu:

«Kas jums devis tiesības ar savu izturēšanos un izskatu smīties par mūsu morāles kodeksu un cilvēkiem? Ja esi kūdījies aiz nezināšanas, mēs tev piedosim, bet tū ākstīšanos un izlaidību nepieejausim.»

L. KUZĀNE

Skolēni, esiet pieklājīgi arī autobusā!

Braukšanā ar autobusiem mūsu skolu audzēkniem ir lielas priekšrocības — vienmēr viņi tiek uzņemti autobusā, īaikā saņem mēnešījētes. Tomēr jāsaka, ka skolēnu uzvedība bieži ir nepielikāja. Pieturās bērni ar joni metas «sturmēt» autobusu, nemaz nerēķinoties ar pieaugušajiem. Mēnešījētes ne vienmēr tiek uzrādītas. Dažreiz pēc konduktora atlādījuma skolēni neapmierināti, pat rupja atbilde. Jēkabpils 2. vidusskolas audzēknis J. Seikstulis uzķiedza: «Še, nēm! Ko tev no manis vajag?»

Iespējot Poligrāfiskās rūpniecības pārvaldes 15. tipogrāfijā, Jēkabpili, Brīvības ielā 212 T., 9.940. Pas. 1823

Saistošas lappuses

Nesen Leimaņu tautas nams kopā ar biblioteku organizēja kārtējo mutvārdu žurnālu. Sevišķi klausītāju uzmanību saistīja divas lappuses — par reliģijas jaunumu cilvēci un par sadzīves siuumi. Atšķirībā no ie-

riem basas kājas apaujas ar auklu pārsietā galos, bet vienalga makāsā 3 rubļus, lai tiktū atlaisti grēki. Tas nav izskaidrojams citādi kā ar šo lažu prāta tumšību, — stāstīja V. Pusbarnece.

— Bija skaista, Saulaina darbdiena, smaržoja žūstošais siens, tomēr daudz ticīgīgā kolhoznieki šajā dienā devās uz Aglonas baznīcu. Viņi droši vien bija pārliecīni, ka rūpējas par savas dzīves atbilstošumus. Gatavojoties šim vakanām, uzzīmējām plakātu — «Cīlēks zvaigznēm roku sākstājā» un iekārtojām uz augšu! Sākumā mutvārdu žurnālu klausītājiem kārtējām plakātu — visi skūpstīja iestikloti bildi. Jājautā, kur palikusi šo cilvēku apziņa? Vai tiešām viņi nesaproš, ka tas ir labākais ceļš dažādu lipīgu slimību izplatīšanai? Tās ir reliģiskās morāles dogmas, kas šiem laudīm liez padomāt ar skaidru prātu. Tiem vienalga, kādu liekēju kābatās ieslīd viņu godīgi pilnītā naudu.

— Spilgti atmiņā iespiedies skats, — viņa turpināja, — kā baznīcēni skūpstīja Jēzus tēlu. Cits vecs, cits jauns, slimie un veselie, pat mazi bērni — visi skūpstīja iestikloti bildi. Vienā no nišām pieņēma grēks. Bija arī tādi, kuriem viņi nesaproš, ka tas ir labākais ceļš dažādu lipīgu slimību izplatīšanai? Tās ir reliģiskās morāles dogmas, kas šiem laudīm liez padomāt ar skaidru prātu. Tiem vienalga, kādu liekēju kābatās ieslīd viņu godīgi pilnītā naudu.

Pēdējā lappusei skolotāja b. Krūmiņa runāja

par dažādiem «sadzīves siūkumiem».

— Vai tas ir sūkums, ka daļa mūsu jauniešu neinteresējas ne par ko? — viņa jautāja. — Vai tas ir sūkums, ka J. Rusiņš un citi jaunieši ierodas tautas namā iereibusi? Varbūt pāris glāzites tiešām var uzskatīt par sūkumu, bet, kā mēs zinām, no mazā veidojas lielais. Skolotāja runāja arī par «sūkumiem» gīmenei:

— Ja sieva nerūpējas par savu ārējo izskatu, staigā netirā priekšautā, vīrs dienām nav noskuves, — varbūt tos var uzlīkot par sūkumiem, bet dažreiz tie var novest gīmeni pie sāruma.

Mutvārdu žurnāla nobeigumā parādījām Gaikovska viencīlienu «Dzīves sūkumi».

V. PURENINA,
Leimaņu ciema bibliotekas vadītāja

Atkal dzimtajā pusē

Attēlā: Burgun-Madžāras padomju saimniecības skolas pionieri ar interesi klausās vecā kazaka Illariona Guseva stāstījumu par dzīvi svešumā.

V. Ziemelim—labākais rezultāts

Jēkabpils jaunajā mežā notika rajona krosa sacensības, kurās piedalījās 180 fizkultūriju no 18 kolēktīviem. Vidusskolu grupā neigādīti uzvarēja Pļaviņu II vidusskolas komanda, atstājot 2. vietā Jēkabpils II vidusskolu un 3. — Pļaviņu I vidusskolas fizkultūriju. Astongadīgo skolu grupā uzvarēja Zalves skola. Tikai par vienam kolēktīvam piedalījās uzņēmumu un padomju saimniecību grupās — Līvānu antibiotiku rūpniecību grupās — Druvu padomju saimniecība.

Sacensībās tika sasniegīti astoņi II sporta klases, 25 trešās un 39 jaunatnes klases rezultāti.

Meitenēm 300 m distancē uzvarēja Pļaviņu II vidusskolas fizkultūriete R. Stepanova — 51,0 sek., bet 500 m — 3. vidusskolas pārstāvē I. Jankovska — 1 min. 29,7 sek. 1000 m sievietēm visātrāk veica A. Matisone no antibiotiku rūpniecības — 3 min. 54,5 sek.

500 m distancē zēniem visātrākais bija G. Celmiņš — 3. vidusskola — 1 min. 21,3 sek. 1000 m jauniešiem V. Ziemelis veica 2 min. 45,8 sek., uzrādot absolūti labāko rezultātu. Sajā distancē viriešu grupas uzvarēja A. Palkavnieka sniegums — 2 min. 47,2 sek. 3 km skrējienā par uzvarētāju kļuva V. Blunovs — 9 min. 48,5 sek. 2 km soļojumā zēniem labākais bija Jēkabpils II vidusskolas pārstāvis M. Borodulins — 10 min. 36,9 sek. 5 km jauniešiem visātrāk veica Biržu internātkolas pārstāvis J. Plonis — 25 min. 27 sek., bet viriešu grupā uzvarēja G. Udrovskis no antibiotiku rūpniecības — 25 min. 11 sek.

Vadoties no uzrāditajiem rezultātiem, tiks sastādīta rajona komanda, kas 4. novembrī Rīgā pārstāvēs mūsu rajonu republikas krosa finālā.

A. JANOVSKIS

STAVROPOLES NOVADS. Nesen no Turcijas uz Padomju Savienību atgriezās liela grupa krievu kazaku — pārceļotāju. TASS korespondents apmeklēja Levokumas un Burgun-Madžāras padomju saimniecības, kur kazaki apmetušies uz pastāvīgu dzīvi. Padomju saimniecības strādnieki silti uzņēma tautiešus savā saimē, sagādāja viņiem darbu un dzīves vietu, izrādīja sirsnīgu gādību un rūpes.

Stavropoles plašajās druvās atradis sev piemērotu nodarbošanos. Kazaki pieraduši pie darba, bet strādāt savā dzimtajā zemē ir tūkstoškārt patikamāk nekā svešām. Pārceļotāju bērni jau mācās padomju skolā. No jaunās paudzes negrib atpalikt arī sīrmgalvī, kuri visu dzīvi nav pazīnuši ne burta. Arī viņi tagad kopā ar mazbēriem ķerūšies pie ābeles. Kazakiem sākūsies jauna, laimīga dzīve.

Tagad pār vīnogu plantācijām kur strādā pārceļotāji, kopā ar vīnām kazaku dzīsemām skan jaunas, kuras viņi iemācījušies parādētajā un no jauna atgūtajā dzimtenē. Prieks un līksme valda padomju saimniecības parkos, kur pēc darba atpūšas sabraukusie jaunieši. Bet sīrmie tautieši daļās ar viņiem gūtajos iespaidos, domā par nākotni, par kuru tagad viņi vār būt mierīgi.

TASS

Redaktore B. IKLĀVA

Dzīlās sērās paziņojam, ka š. g. 22. oktob